

PATVIRTINTA

Kauno miesto socialinių paslaugų
centro direktoriaus 2026 metų
kovo 30 d. įsakymu Nr. V-36

KAUNO MIESTO SOCIALINIŲ PASLAUGŲ CENTRO DARBUOTOJŲ VEIKSMŲ GAVUS NETEISĖTĄ ATLYGĮ TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kauno miesto socialinių paslaugų centro (toliau – Centras) darbuotojų veiksmų gavus neteisėtą atlygį tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Centro darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį (toliau – Darbuotojas), elgesį ir veiksmus gavus neteisėtą atlygį.

2. Aprašo tikslas – nustatyti, valdyti ir kontroliuoti Centre gaunamo neteisėto atlygio atvejus ir jų mastą, užkirsti kelią galimam kyšininkavimui, papirkimui ar kitokiam neteisėtam elgesiui.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Dovana** – bet koks neatlygintinai perduodamas turtas ar turtinė teisė, kurią galima įvertinti pinigais (materialūs daiktai, paslaugos, kelionės, mokymai, narystė klubuose, išskirtinės nuolaidos, dovanų čekiai, pakvietimai į renginius (konferenciją, stažuotę, seminarą, pramoginį renginį), apmokėjimas už maitinimą, apgyvendinimą, transportą ir pan.) ir kai tokia dovana tiesiogiai susijusi su Darbuotojo atliekamomis funkcijomis ar Centro vykdoma veikla. Dovana nelaikomi tik mažos vertės daiktai, turintys informacinę paskirtį (brošiūros, bukletai, katalogai, rašikliai).

3.2. **Neteisėtas atlygis** – į Centrą atnešti, atsiųsti (paštu, per kurjerį, elektroniniu ar kitais būdais) ar kitu būdu palikti pinigai, taip pat daiktai, kurie nelaikytini dovanomis, gautomis pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su Darbuotojo pareigomis, taip pat nelaikytini reprezentacijai skirtomis dovanomis su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika arba paslaugomis ir atitinkantys Aprašo 3.1. papunktyje apibrėžtą „dovanos“ sąvoką.

3.3. **Kyšis** – yra bet kokios turtinės ar kitokios asmeninės naudos sau ar kitam asmeniui (materialios ar nematerialios, turinčios ekonominę vertę rinkoje ar tokios vertės neturinčios) forma išreikštas neteisėtas ar nepagrįstas atlygis už pageidaujamą darbuotojo teisėtą ar neteisėtą veikimą arba neveikimą vykdant darbinės funkcijas, įgaliojimus.

4. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu, Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu, Lietuvos Respublikos baudžiamuoju kodeksu, kitais Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais draudimą priimti neteisėtą atlygį (dovanas) ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos rekomendacijomis.

5. Aprašo nuostatos netaikomos Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 13 straipsnyje nurodytiems atvejams dėl dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su Darbuotojo pareigomis, taip pat dėl reprezentacijai skirtų dovanų su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika arba kai paslaugomis yra naudojamos darbo tikslais.

6. Dovanos Centre apskaitomos vadovaujantis Centro dovanų, gautų pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, taip pat prezentacijai skirtų dovanų perdavimo, vertinimo, registravimo, saugojimo ir eksponavimo tvarkos aprašą, patvirtintą Centro direktoriaus įsakymu.

II SKYRIUS VEIKSMAI GAVUS NETEISĖTĄ ATLYGĮ

7. Darbuotojas, kuriam norima įteikti neteisėtą atlygį, privalo atsisakyti jį priimti. Apie tokius atvejus Darbuotojas privalo informuoti už korupcijai atsparios aplinkos Centre kūrimą atsakingą (-us) asmenį (-is).

8. Jeigu Darbuotojui siūlomas, žadamas duoti, duodamas neteisėtas atlygis atitinka kyšio požymius arba provokuojama jį priimti, Darbuotojas privalo perspėti tokį neteisėtą atlygį siūlantį, žadantį ar davusį asmenį apie jo daromą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, galimas pasekmes (galimą ikiteisminį tyrimą, baudžiamąją atsakomybę) ir pareikalauti nedelsiant nutraukti tokius veiksmus¹. Darbuotojas turi aiškiai pasakyti ir savo elgesiu parodyti, kad netoleruoja korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos, ir neprovokuoti asmens duoti neteisėto atlygio (kyšio). Taip pat darbuotojas turi paaiškinti, kad jis privalės pranešti apie tai už korupcijai atsparios aplinkos Centre kūrimą atsakingam (-iems) asmeniui (-ims), arba teisėsaugos įstaigoms.

9. Darbuotojas privalo atsisakyti priimti ir kitus daiktus, kurie nors ir neatitinka kyšio požymių, tačiau taip pat nelaikytini dovanomis, gautomis pagal tarptautinį protokolą ar tradicijas, kurios įprastai yra susijusios su Darbuotojo pareigomis, taip pat nelaikytini reprezentacijai skirtomis dovanomis su valstybės, įstaigos ir kitokia simbolika arba paslaugomis, kai yra naudojamos darbiniais tikslais. Darbuotojas privalo paaiškinti tokius daiktus siūlančiam asmeniui, kad jų priėmimas gali būti vertinamas kaip Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo ar etikos taisyklių, kodeksų pažeidimas², bei paraginti neteikti, atsiimti siūlomus daiktus. Nepavykus iš karto

¹ Praktikoje pastebimos situacijos, kai asmenys (ypač vyresnio amžiaus) nuoširdžiai galvodami, kad teikia nekaltą padėką (pvz., saldainių dėžutę, medaus stiklainį ir pan.) už dėl jų atliktus ar planuojamus atlikti darbuotojų veiksmus, neteisėtą atlygį teikia kaip dovaną, nenorėdami nieko papirkti ar paveikti ir dažnai net nesuvokia, kad tokie veiksmai yra nusikalstami. Kartais asmenys taip pat nežino, kad neteisėtą atlygį priimti darbuotojams draudžia teisės aktai. Svarbu suprasti, kada asmuo nori įteikti neteisėtą atlygį tyčia, sąmoningai kaip kyšį (už darbuotojų atliekamas pareigas, statusą) ir kada neteisėtas atlygis teikiamas už mandagų, kultūringą aptarnavimą, nenorint paveikti darbuotojų valios ar turėti išskirtinės padėties ir palankumo. Visais atvejais pirmiausia reikia mandagiai paaiškinti asmeniui apie neteisėtą atlygį, padėti suprasti veiksmy pavojingumą.

² Už Centro etikos taisyklių ir (ar) kodeksų pažeidimus gali būti taikoma drausminė atsakomybė.

perspėti neteisėto atlygio davėjo (pvz., jam pasišalinus arba kai neteisėtas atlygis atsiųstas paštu, per kurjerį ir pan.), jis gali būti kviečiamas telefonu, elektroniniu paštu ar kitais būdais (jei žinomi kontaktiniai duomenys) atvykti į Centrą ir atsiimti atsiųstus ar paliktus daiktus. Jeigu nepavyksta minėtų daiktų grąžinti juos palikusiam ar atsiuntusiam asmeniui arba nežinoma, kas juos paliko ar atsiuntė, dėl jų priimamas vienas iš Aprašo 16 punkte nurodytų sprendimų.

10. Asmeniui, kuris išreiškė norą finansiškai ar kitokia turtine išraiška padėkoti Centrai už suteiktas paslaugas, turi būti paaiškinta, kad tai jis gali padaryti skirdamas paramą pagal Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymą. Jei asmuo nori padėkoti Centro Darbuotojui už gerai atliktą darbą, jam gali būti pasiūloma atsiųsti Centrai padėkos laišką paštu ar elektroniniu paštu info@kaunospc.lt, kuris bus perduotas Darbuotojui arba pateikti įrašą Centro paskyroje socialiniame tinkle Facebook.

11. Apie siūlytą, siūlomą, žadamą duoti ar duotą (paliktą, rastą, atsiūtą, perduotą per kitą asmenį) neteisėtą atlygį Centro Darbuotojas visais atvejais jam priimtiniu būdu (žodžiu, raštu, telefonu ar elektroniniu paštu) nedelsdamas privalo pranešti už korupcijai atsparios aplinkos Centre kūrimą atsakingam (-iems) asmeniui (-ims). Jei neteisėtas atlygis turi korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių (atlygiu siekiama daryti įtaką Darbuotojui, kad jis teisėtai ar neteisėtai veiktų arba neveiktų vykdydamas darbinės funkcijas, įgaliojimus), Darbuotojas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsniu, privalo informuoti teisėsaugos įstaigą³.

12. Už korupcijai atsparios aplinkos Centre kūrimą atsakingas (-i) asmuo (-ys), gavęs (-ę) informaciją apie siūlytą, siūlomą, žadamą duoti ar duotą neteisėtą atlygį:

12.1. nuvykęs (-ę) į vietą išsiaiškina preliminarias įvykio aplinkybes (asmens, siūliusio, žadėjusio duoti ar davusio neteisėtą atlygį, tapatybę, ketinimus ir pan.);

12.2. įvertinęs (-ę) gautos informacijos turinį ir nustatęs (-ę) galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymius, nedelsdamas (-i) informuoja Centro direktorių ir kompetentingas teisėsaugos institucijas bei imasi visų priemonių galimai nusikalstamai veikai sustabdyti ir fiksuoti;

12.3. informuoja neteisėtą atlygį (kyšį) siūlantį, žadantį duoti ar davusį asmenį, kad jis, esant galimybei, turės palaukti, kol atvyks teisėsaugos pareigūnai. Jei toks asmuo pasišalino iš įvykio vietos, apie tai informuoja atvykusius teisėsaugos pareigūnus;

³ Pagal Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 9 straipsnį darbuotojas, apie jam žinomą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką, išskyrus veiką, kurią galbūt padarė, daro ar rengiasi padaryti jo artimieji giminaičiai ar šeimos nariai (artimųjų giminaičių ir šeimos narių sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso II skyriuje), privalo pranešti Lietuvos Respublikos prokuratūrai, Specialiųjų tyrimų tarnybai arba kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai, jeigu jis gavo duomenų, leidžiančių pagrįstai manyti, kad buvo padaryta, daroma ši veikla ar rengiamasi ją padaryti, ir jeigu teisės aktuose nėra nustatytų praneštinės informacijos atskleidimo ribojimų.

12.4. imasi priemonių įvykio vietai apsaugoti, iki atvyks teisėsaugos pareigūnai. Jeigu galimai neteisėtas atlygis buvo paliktas ant stalo, įkištas į stalčių ar numestas ant žemės, rastas automobilyje, drabužių kišenėse ar kitoje vietoje, būtina palikti jį ten, kur yra, išskyrus atvejus, kai yra pavojus, kad neteisėtas atlygis gali būti pamestas ar sunaikintas. Įvykio vietoje nieko neliesi rankomis, pvz., neperskaičiuoti pinigų kupiūrų, ir stengtis užtikrinti, kad ir kiti Darbuotojai ar asmenys nieko neliestų;

12.5. esant galimybei ir nepažeisdamas (-i) asmens duomenų apsaugos reikalavimų, įvykį fiksuoja garso ar vaizdo įrašu;

12.6. jei yra Darbuotojų ar asmenų, kurie galėjo matyti neteisėto atlygio davimo ar bandymo jį duoti faktą, užsirašo jų kontaktinius duomenis, kuriais būtų galima susisiekti, esant galimybei paprašyti palaukti, kol atvyks teisėsaugos pareigūnai;

12.7. jeigu įvertinęs (-ę) surinktos informacijos turinį nustato, kad nėra galimos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos požymių (pvz., daiktas paliktas atsitiktinai), apie tai pažymi Neteisėto atlygio registravimo formoje (Aprašo 1 priedas), informuoja Centro direktorių ir imasi priemonių gautiems daiktams grąžinti arba priima sprendimus, numatytus Aprašo 16 punkte.

13. Už korupcijai atsparios aplinkos Centre kūrimą atsakingas (-i) asmuo (-ys) užtikrina pagalbą pareigūnams atliekant aplinkybių tyrimą dėl neteisėto atlygio, pateikia surinktą informaciją ir su jais bendradarbiauja.

III SKYRIUS GAUTO NETEISĖTO ATLYGIO REGISTRAVIMAS

14. Už korupcijai atsparios aplinkos Centre kūrimą atsakingas (-i) asmuo (-ys), gavęs pranešimą apie siūlytą, siūlomą, žadamą duoti ar duotą galimai neteisėtą atlygį, per 1 darbo dieną registruoja šį faktą užpildydamas (-i) Neteisėto atlygio registravimo formą, kuri registruojama Dokumentų valdymo sistemoje „KONTORA“. Gauto ar palikto neteisėto atlygio dalykas turi būti nufotografuojamas, fotografijos saugomos elektroninėje laikmenoje, kartu su Neteisėto atlygio registravimo forma, o fotografijų kopijos – Dokumentų valdymo sistemoje „KONTORA“.

15. Jei neteisėtas atlygis perduodamas teisėsaugos įstaigoms arba grąžinamas davėjui, apie tai pažymima Neteisėto atlygio registravimo formos pastabų skiltyje.

16. Jeigu neteisėtas atlygis nėra perduodamas teisėsaugos įstaigoms (nesant nusikalstamos veikos sudėties ir kai davėjas atsisako jį atsiimti) arba negrąžinamas davėjui (nežinomas neteisėto atlygio davėjas), vadovaujantis galiojančiais teisės aktais ir protingumo principu, gali būti priimamas vienas iš šių sprendimų:

16.1. neteisėtas atlygis perduodamas labdarai;

16.2. neteisėtas atlygis sunaikinamas;

16.3. neteisėtas atlygis nuasmeninamas ir naudojamas bendroms Centro ir jo interesantų reikmėms (pvz., papuošti bendrojo naudojimo patalpas, pavaišinti Centro paslaugų gavėjus ir pan.).

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Su Aprašu visi Centro Darbuotojai supažindinami Dokumentų valdymo sistemos „KONTORA“ priemonėmis arba pasirašytinai.

18. Darbuotojai, pažeidę Aprašo reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

19. Už Aprašo nuostatų įgyvendinimą atsakingi už korupcijai atsparios aplinkos Centre kūrimą atsakingi asmenys, paskirti Centro direktoriaus įsakymu.

20. Aprašas gali būti keičiamas ar pripažįstamas netekusiu galios Centro direktoriaus įsakymu.

Kauno miesto socialinių
paslaugų centro darbuotojų
veiksmų gavus neteisėtą
atlygį tvarkos aprašo priedas

NETEISĖTO ATLYGIO REGISTRAVIMO FORMA

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Gavimo data, laikas</i>	<i>Davėjas*</i>	<i>Gavėjas*</i>	<i>Koks atlygis ir aplinkybės: kada, koku būdu ir forma siūlytas, teiktas, paliktas atlygis, jo požymiai ir t. t.</i>	<i>Atlikti veiksmai: faktą registravęs Kauno miesto socialinių paslaugų centro darbuotojas, atsakingas už korupcijai atsparios aplinkos Kauno miesto socialinių paslaugų centro centre kūrimą, kokių veiksmų imtasi, parengto dokumento data, numeris, fotografija ir t. t.</i>	<i>Pastabos</i>
1.						

* Kauno miesto socialinių paslaugų centras, kaip duomenų tvarkytojas, nurodo tuos duomenis, kurių paskelbimas atitinka asmens duomenų apsaugos reikalavimus.
